

- ✓ секція *A* – виявлення сприятливих факторів розвитку та розроблення заходів, спрямованих на посилення їхньої дії;
- ✓ секції *B* та *D* – виявлення причин, що сповільнюють зростання і розроблення заходів, спрямованих на подолання розриву у розвитку;
- ✓ секції *C* та *E* – виявлення ступеня важливості, перспективності їх розвитку і прийняття управлінських рішень на національному рівні, спрямованих на покращення якості їх функціонування або підтримка подальшого розвитку в межах доцільності;
- ✓ секція *F* – у зв'язку з обмеженістю факторів розвитку рекомендується мінімальна підтримка, а за відсутності перспектив – втрата підтримки з боку держави.

Отже, застосування методу «shift-share» дозволило провести регіональний аналіз ринку інформаційно-телекомунікаційних послуг та оцінити перспективи його розвитку з врахуванням національних, галузевих та територіальних умов.

Список використаних джерел

1. Валовий регіональний продукт у 2017 рік: стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2019. 158 с.
2. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки: затверджена Законом України від 17.01.2018 р. № 67-р/2018-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> (дата звернення: 06.11.2019).
3. Трубнік Т. Є. Використання методу «Shift-Share» аналізу для оцінювання якості секторальних зрушень // Ефективна економіка. 2012. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1281&p=1> (дата звернення: 06.11.2019).

ЗВІТНІСТЬ ПРО СТАН ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ В КОНТЕКСТІ СИСТЕМНОГО РОЗВИТКУ ОФІЦІЙНОЇ СТАТИСТИКИ

Харабара Тарас Іванович,
начальник управління правового захисту
інтересів Міністерства в судах та інших органах
юридичного департаменту
Міністерство розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України

Судова статистика досліджує кількісну сторону суспільних явищ в області судового провадження з метою пізнання їх якісної сторони, застосовуючи для цього певні наукові методи і прийоми. Дані судової

статистики характеризують різні сторони соціально-економічного життя суспільства, що мали місце при здійсненні правосуддя. Основним завданнями судової статистики є: здійснення повного і всебічного обліку злочинів та інших правопорушень; аналіз ходу і результатів розгляду судами відповідних справ; узагальнення статистичної інформації про правові явища і процеси; використання одержаних статистичних даних для удосконалення законодавства, судочинства, правоохоронних процесів, діяльності органів державної влади тощо.

Судова статистика – один з видів судової інформації, має особливе значення для оцінки діяльності судової системи. Вона дозволяє, з одного боку, системно представляти реальну картину стану законності і правопорядку в країні, характер розглянутих судами справ і процесуальну діяльність, з іншого – зробити більш відкритим такий специфічний вид державної діяльності, як правосуддя.

Ведення судової статистики – практична діяльність, що представляє собою комплекс робіт на основі нормативного регулювання первинного статистичного обліку в судовому діловодстві, порядку і термінів формування в судах статистичної звітності, її передання до Державної судової адміністрації України для консолідації, включаючи різні етапи статистичної роботи і забезпечення доступу до статистичних даних.

Виходячи із Закону України "Про судоустрій і статус суддів" голови судів всіх інстанцій зобов'язані здійснювати організацію ведення судової статистики та інформаційно-аналітичного забезпечення суддів з метою підвищення якості судочинства. Крім того, даним Законом передбачено повноваження апеляційного суду та Верховного Суду щодо здійснення аналізу судової статистики [1].

Від якості такої роботи багато в чому залежать якісні показники результатів роботи судів всіх інстанцій. На даний час існує потреба у встановленні постійно діючого зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами державних статистичних спостережень, виробниками статистичної інформації, а також органами, до повноважень яких належать функції щодо збирання та використання адміністративних даних. Важливою умовою подальшого посилення взаємодії та розвитку співпраці є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування у ході поширення такої інформації новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, що здійснюється шляхом раціоналізації вибору джерел для складення статистичної інформації з наданням переваги адміністративним даним, організації обміну даними між державними органами замість дублювання інформаційних потоків, а також шляхом впровадження вибіркового методів статистичних опитувань замість суцільних спостережень тощо [2].

Виходячи із Закону України "Про державну статистику" статистичні дані місцевих, апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів та Верховного Суду є адміністративними даними. Такі показники отримуються із

спостережень, які проводяться органами державної влади (крім органів державної статистики) з метою виконання, покладених на них повноважень [3].

Форми річної звітності про стан здійснення правосуддя місцевими та апеляційними судами, затверджено наказом Державної судової адміністрації України від 23.06.2018 року № 325 "Про затвердження річних форм звітів щодо здійснення правосуддя місцевими та апеляційними судами". Так, даним наказом передбачено форми річної звітності, а саме: № 1-а "Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку адміністративного судочинства"; № 1-п "Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення"; № 1-г "Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку господарського судочинства"; № 1-к "Звіт судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження"; № 1-ц "Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку цивільного судочинства"; № 2-а "Звіт судів апеляційної інстанції про розгляд апеляційних скарг у порядку адміністративного судочинства"; № 2-п "Звіт судів апеляційної інстанції щодо розгляду апеляційних скарг у справах про адміністративні правопорушення"; № 2-г "Звіт судів апеляційної інстанції про розгляд апеляційних скарг у порядку господарського судочинства"; № 2-к "Звіт судів апеляційної інстанції про розгляд апеляційних скарг у порядку кримінального провадження"; № 2-ц "Звіт судів апеляційної інстанції про розгляд апеляційних скарг у порядку цивільного судочинства"; № 6 "Звіт про кількість осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності, та види кримінального покарання"; № 7 "Звіт про склад засуджених"; № 8 "Звіт про неповнолітніх засуджених".

Зазначені звіти подаються в електронній формі до Державної судової адміністрації України [4].

Крім того, вищенаведеним наказом також передбачено подання статистичної звітності.

Так, місцеві загальні суди подають звітність щодо розгляду справ: у порядку адміністративного судочинства, про адміністративні правопорушення, у порядку господарського судочинства, цивільного судочинства територіальному управлінню Державної судової адміністрації України на 10-й день після звітного періоду, а територіальні управління Державної судової адміністрації України подають таку звітність на 15-й день після звітного періоду Державній судовій адміністрації України, а її копію – відповідному апеляційному адміністративному суду. Державна судова адміністрація України подає звітність Державній службі статистики України, а копію – Верховному Суду не пізніше 40-го дня після звітного періоду.

Що стосується звітності судів апеляційної інстанції, то вона подається Державній судовій адміністрації України, а її копія – територіальним управлінням Державної судової адміністрації України, які розташовані на території, на яку поширюються повноваження апеляційного суду: апеляційними адміністративними судами на 15-й день після звітного періоду; судами апеляційної інстанції щодо розгляду апеляційних скарг у справах про адміністративні правопорушення на 5-й день після звітного періоду;

апеляційними господарськими судами на 10-й день після звітнього періоду; судами апеляційної інстанції щодо розгляду апеляційних скарг у порядку цивільного судочинства на 5-й день після звітнього періоду. Державна судова адміністрація України, які і у випадку із звітністю судів першої інстанції подає інформацію Державній службі статистики України, а копію – Верховному Суду не пізніше 40-го дня після звітнього періоду.

Звітність судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження подається територіальному управлінню Державної судової адміністрації України на 10-й день після звітнього періоду. У свою чергу територіальні управління Державної судової адміністрації України – Державній судовій адміністрації України, а копію – відповідному апеляційному суду на 15-й день після звітнього періоду. Державна судова адміністрація України подає звітність Державній службі статистики України, а копію – Верховному Суду не пізніше 40-го дня після звітнього періоду.

Суди апеляційної інстанції подають свою статистичну звітність про розгляд апеляційних скарг у порядку кримінального провадження Державній судовій адміністрації України, копію – територіальному управлінню Державної судової адміністрації України на 5-й день після звітнього періоду. Державна судова адміністрація України – Державній службі статистики України, а копію – Верховному Суду не пізніше 40-го дня після звітнього періоду.

Звіти про склад засуджених, про кількість осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності, та види кримінального покарання, а також про неповнолітніх засуджених подається місцевими загальними судами територіальному управлінню Державної судової адміністрації України на 10-й день після звітнього періоду. Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України – Державній судовій адміністрації України на 20-й день після звітнього періоду. Державна судова адміністрація України – Державній службі статистики України, а копію – Верховному Суду не пізніше 40-го дня після звітнього періоду [4].

Наказом Державної судової адміністрації України від 05.12.2017 року № 1076 затверджено форму звітності № 1-л щодо розгляду справ про злочини щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму, а також Інструкцію щодо її заповнення й подання. Згідно даного наказу місцеві загальні суди подають звітність у встановленій формі територіальному управлінню Державної судової адміністрації України на 8-й день після звітнього періоду, а територіальні управління Державної судової адміністрації України – Державній судовій адміністрації України; копію – органу державної статистики за місцезнаходженням на 15-й день після звітнього періоду. Державна судова адміністрація України, на 20-й день після звітнього періоду, подає звітність Державній службі статистики України [5].

Системний розвиток статистики передбачає здійснення статистичного планування не лише статистичного продукту, а й виробниками адміністративних даних. Такий продукт може бути використаний користувачами статистичної інформації з урахуванням їх інтересів. На

сьогодні існує необхідність усвідомлення необхідності розвитку статистики як необхідного джерела інформації, яка є базою прийняття суспільно корисних і правильних рішень на всіх рівнях управління.

Список використаних джерел

1. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

2. Про затвердження Стратегії розвитку державної статистики на період до 2017 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 р. № 145-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2013-%D1%80>

3. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-XII, станом на 19.04.2014 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>

4. Про затвердження річних форм звітів щодо здійснення правосуддя місцевими та апеляційними судами: Наказ Державної судової адміністрації України від 23.06.2018 р. № 325. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SA18097.html

5. Про затвердження форми звітності № 1-л та Інструкції щодо її заповнення й подання: Наказ Державної судової адміністрації України від 06.12.2017 р. № 1076. URL: https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/14/N_1076

6. Осауленко О. Г. Національна статистична система: стратегічне планування, методологія та організація: монографія. Київ: ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2008. 415 с.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ-СТАТИСТИКІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ходжієв Худайгули,
аспірант,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Активне застосування інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ) в усіх сферах діяльності суб'єктів господарювання привело до формування цифрової економіки та інформаційного суспільства. На сьогодні серед науковців відсутній єдиний підхід до визначення змісту останнього терміна, що пов'язано з різними напрямками його дослідження та застосуванням у різних галузях науки. На основі аналізу трактувань зазначеного поняття різними науковцями встановлено, що цифрову економіку слід трактувати як сукупність взаємозв'язків між різними суб'єктами ринку, які базуються на широкому застосуванні інформаційних та телекомунікаційних технологій для задоволення власних інтересів та потреб.

Характерними ознаками цифрової економіки є: широке застосування ІКТ та мережі Інтернет в економічних процесах та посилення їх ролі в житті суспільства; максимальна автоматизація бізнес-процесів суб'єктів